

F. t. l. vedr. udenrigstjenesten

4. Den foreslåede præcisering af lov om udenrigstjenesten

Som det fremgår af ovenstående, er det Udenrigsministeriets opfattelse, at det allerede følger af offentlighedslovens § 7 nr. 2 og forvaltningslovens § 12, stk. 1 nr. 2, sammenholdt med § 2 i den nugældende lov om udenrigstjenesten, at udenrigstjenesten udgør én myndighed, og at korrespondance mellem Udenrigsministeriet og repræsentationerne dermed er interne arbejdsdokumenter. Da ombudsmanden i sin endelige udtalelse af 31. maj 1996 imidlertid finder, at spørgsmålet er juridisk tvivlsomt, foreslås lov om udenrigstjenestens § 2 ændret således, at det klart fremgår, at udenrigstjenesten udgør én og samme myndighed.

Dette er efter regeringens vurdering hensigtsmæssigt for, at der ikke skal opstå tvivl om, at der er tale om en sammenhængende beslutningsproces, hvori både hjemmetjenesten og repræsentationerne indgår i et integreret samvirke.

Ændringen af lov om udenrigstjenesten vil sikre, at den foreliggende juridiske uklarhed forsvinder, og at der ikke er usikkerhed om, at udenrigstjenestens beslutningsproces kan opretholdes uændret.

5. Ændringen af lov om udenrigstjenesten vil ikke føre til en lukket udenrigstjeneste

Det fremsatte lovforslag vil efter regeringens opfattelse ikke medføre en fravigelse af offentlighedslovens almindelige hovedprincip om offentlighed i forvaltningen.

Udenrigstjenesten vil også efter vedtagelse af lovforslaget i så vid udstrækning som muligt give aktindsigt ud fra hensynet til meroffentlighed. Udenrigsministeriet har til stadighed praktiseret meroffentlighed, i det omfang dette har været foreneligt med offentlige eller private interesser.

Udenrigsministeriet har i den forbindelse taget en række konkrete skridt for at sikre offentligheden den videst mulige adgang til indsigt i tjenestens arbejde:

- Af meddelelse af 28. juni 1995 fra Udenrigsministeriets direktør til de ansatte i Udenrigsministeriet fremgår bl.a. at:

»Der bør som udgangspunkt i overensstemmelse med offentlighedslovens intentioner anlægges en positiv forhåndsindstilling til anmodningen [om aktindsigt]. Sagen skal behandles hurtigt, idet det påhviler den pågældende enhed at prioritere en sag vedrørende aktindsigt højt.«

- En intern arbejdsgruppe i Udenrigsministeriet fremsatte den 20. december 1995 en række anbefalinger, der har til formål at sikre størst mulig åbenhed i udenrigstjenestens sager, herunder bl.a.:

»at det rutinemæssigt overvejes at give aktindsigt i større omfang, end der er pligt til, den såkaldte meroffentlighed.«

- På tilsvarende måde fremkom en anden intern arbejdsgruppe i Udenrigsministeriet den 28. marts 1996 med en række anbefalinger vedrørende udenrigstjenestens administration af arkivloven. I lyset heraf er det besluttet, at ministeriets praksis i forbindelse med anmodninger om arkivadgang justeres på en sådan måde, at hensynet til offentligheden, herunder forskere og presse, kommer til at være væsentligt tungere end hidtil i forhold til beskyttelseshensynene. Som en konsekvens heraf har ministeriet iværksat en intensiveret gennemgang – »screening« – af de akter, der er afleveret til Rigsarkivet, med henblik på at så mange akter som muligt gøres tilgængelige.

- Endelig har udenrigsministeren og udviklingsministeren for at sikre en løbende orientering af pressen om ministeriets arbejde siden august 1995 afholdt regelmæssige pressebriefinger. Ministeriets praksis om åbenhed vil blive fortsat og styrket med de nævnte foranstaltninger.

Det bærende princip for ministeriets behandling af begæringer om aktindsigt vil således også i fremtiden være offentlighed i videst muligt omfang.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Forslaget forventes ikke at have nogen statsfinansielle konsekvenser, ligesom det ikke forventes at ville blive nødvendigt at udvide det administrative personale i denne anledning. Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede ændring af lov om udenrigstjenesten tilsigter at klargøre, at Udenrigsministeriet og repræsentationerne udgør én og samme myndighed, og at korrespondance mellem udenrigstjenestens tre grene er interne arbejdsdokumenter, jf. offentlighedslovens § 7 nr. 2 og forvaltningslovens § 12, stk. 1 nr. 2. Dette gælder også med hensyn til områder, hvor repræsentationerne har en selvstændig lovbestemt kompetence. Videregivelse inden for tjenesten vil således også i disse tilfælde være intern både i forhold til offentlighedsloven og forvaltningsloven. Formålet er at tilvejebringe klar hjemmel for den gældende praksis. Lovændringen vil ikke føre til nogen fravigelse af offentlighedslovens almindelige principper, herunder anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 4 og § 11.